

آموزش اسکیس؛ از نظر تا عمل*

دکتر حسن رضائی**، دکتر ایرج اعتصام***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۰۳/۰۵، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۳/۱۰/۲۹

چکیده

دیرزمانی است که نشر معماری با مشق معمار عجین شده و موضوع کاربردی و کثیرالروایت «اسکیس» همواره همچون طراحی مورد توجه بوده است. فراگیر معماری معمولاً در روندی آموزشی-تربیتی فاصله تصوّر، صورت و تصویر را با توسعه مهارت‌های خود در «ترسیم» مشق می‌نماید و با «اسکیس کردن» است که به نشراندیشه و خیال پردازی می‌پردازد. این چرخه در فرایند آموزش، سلسله مراتب اسکیس‌های حصولی، حضوری و خلاق است که در ادبیات رایج آموزشی با واژگان کروکی، طرح شماتیک و اسکیس شناخته می‌شوند. درک این سلسله مراتب به‌طور ضمنی با میزان فهم ما از تصوّر و طرح‌واره و به‌طور صریح با میزان مهارت‌های ما مرتبط است. در این پژوهش سعی شده با ارائه «چرخه اسکیس» از نظر تا عمل، ماهیت این آداب با توجه آمیخته به کلیات و جزئیات آموزش طراحی مدلسازی شود و از این‌رو وضعیت آموزش اسکیس به‌عنوان نمونه درآزمون معماری دانشگاه آزاد اسلامی بررسی شده است.

واژه‌های کلیدی

تصوّر، طرح‌واره، چرخه اسکیس، آموزش اسکیس، آموزش معماری

* این مقاله برگرفته از رساله دکتری معماری نگارنده با راهنمایی دکتر ایرج اعتصام و مشاوره دکتر سید مصطفی مختاباد امرئی و دکتر خسرو افضلیان با عنوان؛ «بومی سازی آموزش معماری» است که در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران ارائه گردیده است.

** دانش آموخته دکتری معماری دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)
Email: rezaei.h@srbiau.ac.ir

*** استاد پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.